

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 11ΗΣ ΜΑΪΟΥ 1993

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΔΕΣΠΟΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΓΠΟΔΟΧΗ
ΤΟΥ ΑΝΤΕΠΙΣΤΕΛΛΟΝΤΟΣ ΜΕΛΟΥΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
VICTOR SERGEEVICH VAVILOV

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΔΕΣΠΟΤΟΠΟΥΛΟΥ

Κύριε Συνάδελφε,

Ή εκτακτη αύτή Συνεδρία τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν γίνεται γιὰ τὴν ἐπίσημη ὑποδοχή σας, ως ἀντεπιστέλλοντος μέλους της. Ή εκλογή σας ως ἀντεπιστέλλοντος μέλους ἔγινε πρὸς ἀναγνώριση τῆς ἐπιστημοσύνης σας, καὶ εἰδικότερα τῆς συμβολῆς σας γιὰ τὴν προαγωγὴ τῆς φυσικῆς ἐπιστήμης. Σᾶς χαιρετίζω καὶ διερμηνεύω τὴν χαρὰ τοῦ συνόλου τῶν Ἀκαδημαικῶν γιὰ τὴν παρουσία σας μεταξύ μας.

Ἄνηκετε σὲ λαὸς μὲ πλούσια καὶ σπουδαία παραδοση ἐπιστημονικῶν ἐπιδόσεων, ἰδιαίτερα στὸ πεδίο τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν. Πρὸν ἀπὸ τὴν ἐποχή μας ἔχον διαλάμψει ἀνὰ τὴν Οἰκουμένην ἔξοχοι ϕῶσι ἐπιστήμονες, δύος δὲ Λομονόσωφ, δὲ Μεντελέγιεφ καὶ τόσοι ἄλλοι. Στὴν ἐποχή μας ἡ χώρα σας εἶχε τὸ ἴστορικὸ προβάδισμα στὴν κατάκτηση τοῦ Διαστήματος.

Ἐξ ὅλου βρίσκεσθε τώρα ἐνταγμένος στὸ Ἀνώτατο Πνευματικὸ Ἰδρυμα χώρας, ὅπου γεννήθηκε πρὸν ἀπὸ εἴκοσι πέντε ἥδη αἰώνες ἡ καθαρὰ ἐπιστημονικὴ θεωρία τῶν φυσικῶν φαινομένων καὶ ὅπου θεσπίσθηκε πρὸν ἀπὸ εἴκοσι τρεῖς καὶ πλέον αἰώνες ἡ λέξη «Φυσική», δηλωτικὴ τῆς ἀντίστοιχης ἐπιστήμης. Ἡσανθίζει τὸν Θαλῆ καὶ τὸν Ἀναξίμανδρο, τὸν Ξενοκράτη καὶ τὸν Ἀριστοτέλη.

Ἄξιομνημόνευτα κατ' ἔξοχὴν εἶναι τοῦ Ἀριστοτέλους τὰ ἔργα, Φυσικά,

Περὶ Οὐρανοῦ, Μετεωρογικά, ἐδραιωτικὰ ἢ καὶ ἀφετηριακὰ τῆς φυσικῆς ἐπιστήμης, στὴν εὐρύτατη περιοχὴν τῆς μεταριστοτέλειας Ἐλλάδος καὶ τῆς ἀλλης Εὐρώπης διποτανού τῶν χωρῶν τῶν Ἀράβων, ἔως τὸν ὕστερο Μεσαίωνα καὶ τὴν Ἀναγέννησην. Ἀπὸ χωρίο τοῦ Περὶ Οὐρανοῦ ἔργου τοῦ Ἀριστοτέλους φέρεται νὰ παρακινήθηκε διοκόμβος γιὰ τὸ μέγα ταξίδι του πρὸς δυσμάς. Ἀπὸ τὴν Φυσικὴν τοῦ Ἀριστοτέλους εἶχαν ἐπίσης ἀντλήσει πολύτιμες γνώσεις καὶ εἶχαν δεχθεῖ γόνιμα ἐρεθίσματα οἱ σκαπανεῖς τῆς Εὐρωπαϊκῆς Φυσικῆς ἐπιστήμης.

Κύριε Συνάδελφε,

Τὸ ἐγκώμιο τῆς ἐπιστημοσύνης σας καὶ τὴν παρουσίαση τοῦ ἐπιστημονικοῦ ἔργου σας θὰ ἐπιτελέσει ἀρμόδιος Ἀκαδημαϊκός, δικόιος Καῖσαρος Ἀλεξόπουλος. Ἔγὼ σᾶς εὐχομαι ἀριστοτελιστὶ εὖ πράττειν καὶ εὐτυχεῖν.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΤΙΚΟΥ κ. ΚΑΙΣΑΡΟΣ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ

Κύριε Πρόεδρε,

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ὑποδέχεται μὲν χαρὰ σήμερα τὸ νέο της ἀντεπιστέλλον μέλος της τὸν κ. Victor Vavilov. Ἡδη ἀνεπτύξατε τὸν τίτλον καὶ τὴν προσωπικότητα, ὡστε νὰ περιορισθῶ στὴν συμβολή τον εἰς τὴν πρόσδοτον τῆς ἐπιστήμης. Ὁ κ. Vavilov εἶναι φυσικὸς διποτανού εἰδικεύεται εἰς τὸν τομέα τῶν ἡμιαγωγῶν. Ὅταν πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἡμουνα πειραματιστὴς ἐνόμιζα δτι τὰ ἐνδιαφέροντα ζητήματα τῶν ἡμιαγωγῶν ἐπρεπε νὰ ἀναζητηθοῦν εἰς τὸ δλόσωμο ὄλικο. Σήμερα γνωρίζουμε δτι κυρίως ἐνδιαφέρονταν αἱ ἴδιότητες τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὄλικοῦ, αὐτὸ δὲ ἀκριβῶς τὸ θέμα τῶν ἐρευνῶν τοῦ κ. Vavilov. Εἰς τὸ ἐργαστήριόν τον ἐμφυτεύει στὴν ἐπιφάνεια τοῦ ὄλικοῦ ξένα ἄτομα διὰ βομβαρδισμοῦ καὶ ἔτσι ἐπιτυγχάνει μεταβολές στὴν κίνηση τῶν ἡλεκτρονίων καὶ τῶν θετικῶν διπῶν, μεταβολές ποὺ εἶναι ἀπαραίτητες γιὰ τὴν λειτουργία τῶν ἡλεκτρονικῶν κατασκευῶν. Ὁ ἴδιος ἐρευνητικὸς τομεὺς θεραπεύεται καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, δὲ κ. Vavilov συνδέεται ἀπὸ μακροῦ μὲ τὶς ἀντίστοιχες ἐλληνικὲς διμάδες. Ἡ ἀνταλλαγὴ πληροφοριῶν ἥρχισε πρὸ δεκαπενταετίας, ἀλλὰ ἡ συστηματικὴ συνεργασία ἀπὸ τὸ 1984. Μέχρι σήμερα ἔχουν δημοσιευθεῖ πολλαὶ ἐργασίαι ἀπὸ κοινοῦ σὲ ἔγκριτα ἐπιστημονικὰ περιοδικά. Κατὰ τὰς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπισκέψεις τοῦ ἔδωσε διαλέξεις σχεδὸν σὲ ὅλα τὰ Πανεπιστήμια τῆς Χώρας.

Ωθούμενος ἀπὸ τὰ πολυδιάστατα πνευματικά τον ἐνδιαφέροντα ἐπεσκέψθη μονοσεία καὶ ἀρχαιολογικοὺς χώρους ὡς καὶ ἐκδηλώσεις τοῦ συγχρόνου ἐλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

Εἶμαι βέβαιος δτι καὶ εἰς τὸ μέλλον θὰ ἐξακολουθήσει ἐπιδεικνύων τὸ ἴδιο ἐνδιαφέρον γιὰ τὸ πό μας.

Dear Dr. Vavilov

Unfortunately I am not in position to address you in your language as I would have wished.

I was just described to my colleagues your contribution to the knowledge of surface conditions in semiconductors and specially on the experiments you have undertaken in cooperation with greek research groups. I did not fail, also, to mention your warm feelings towards our country and our culture. Your presence, today, at the Academy of Athens, will surely enhance this fruitful collaboration between scientists of our two nations.

We are now looking forward to hear your lecture on the latest Russian contributions to science and culture.

Will you kindly take the floor.

THE CONTRIBUTION OF RUSSIAN SCIENCE TO THE DEVELOPMENT OF THE MODERN WORLD

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΑΝΤΕΠΙΣΤΕΛΛΟΝΤΟΣ ΜΕΛΟΥΣ κ. VICTOR S. VAVILOV

«All religions, arts, and sciences are branches of the same tree»

Albert Einstein*

As a unique example of this unity one can regard Michael Lomonosov, the first of Russian physicists and chemists, a poet and translator of ancients, an author of historical works on the origin of Russians, and one of the fathers of todays' Russian language. Moscow University bears his name at present.

Speaking about Russian culture and science, it is proper to regard Russians both as the children and grand-children of Greeks. As children of Christian, Byzantine Greece, most of religious Russians belong to the Greek Orthodox Church. When we write we use Cyrillic alphabet, and our Russian terminology, in contrasts, for instance, to German terminology is based, first of all, on the Greek language. Remarkable sources and roots of early connections between Greek and Slavic people included not only the relations between the old states, but, beginning with the IX Century, the spreading of Christian Faith, icons books and architecture in their old

---

* A. Einstein, «Art of my later years». Ed. Philosophical Library, New York 1950, p. 9.